

Informacja o jakości powietrza w Żarach

(na podstawie badań imisji wykonanych w 2005 r. i w okresie I-III kw. 2006 r.)

Badania jakości powietrza na obszarze miasta Żary prowadzone są przez Państwową Inspekcję Sanitarną, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Obejmują one pomiary stężeń następujących zanieczyszczeń powietrza:

- dwutlenek siarki,
- dwutlenek azotu,
- pył zawieszony w powietrzu (PM10),
- formaldehyd.

Badania prowadzone są z częstotliwością co 5 dni, metodami manualnymi, tzn. próbki do badań pobierane są całodobowo metodą aspiracyjną, a następnie w laboratorium oznaczane są w nich stężenia średnie dobowe ww. zanieczyszczeń.

Tabela 1. Dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu obowiązujące w 2005 r. (pod kątem ochrony zdrowia (zgodnie z rozporządzeniem MŚ z dnia 06 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu...Dz. U. Nr 87, poz. 796)

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziomy substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
Dwutlenek siarki	24 godziny	125	3 razy
Dwutlenek azotu	rok kalendarzowy	40	-
Pył zawieszony PM10	24 godziny	50	35 razy
	rok kalendarzowy	40	-

Uwaga: ww. rozporządzenie nie określa dopuszczalnego poziomu formaldehydu w powietrzu. Dla tego zanieczyszczenia określono wartość odniesienia dla okresu roku, która wynosi $4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (zgodnie z rozporządzeniem MŚ z dnia 5.12.2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu, Dz. U. Nr 1, poz. 12).

Z badań zanieczyszczenia powietrza przeprowadzonych w 2005 r. w Żarach wynika, iż spełnione zostały warunki dopuszczalne określone dla stężeń *dwutlenku siarki* (SO_2), *dwutlenku azotu* (NO_2) i *pyłu zawieszzonego PM10* w powietrzu.

Maksymalne stężenie średnie dobowe SO_2 oznaczone w 2005 r. w Żarach stanowiło 10,7 % stężenia dopuszczalnego, natomiast (normowane) stężenie średnie roczne NO_2 wyniosło 69,3 % stężenia dopuszczalnego. W przypadku pyłu zawieszzonego w powietrzu - PM10 normowane jest stężenie średnie dobowe oraz stężenie średnie roczne (Da). Określona jest także dopuszczalna liczba przekroczeń stężeń średnich dobowych w ciągu roku (tab.1). W Żarach, w 2005 r. stężenie średnioroczne pyłu zawieszzonego PM10 kształtowało się na poziomie

68,3 % Da. W ciągu roku stwierdzono przekroczenia normy stężenia średnio dobowego pyłu, jednak liczba odnotowanych przekroczeń (27) była niższa od dopuszczalnej (35).

W stosunku do lat poprzednich, w 2005 r. w Żarach odnotowano niższe stężenie dwutlenku siarki, natomiast stężenie dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego występowało na porównywalnym poziomie, jak w latach ubiegłych.

Z badań stężenia *formaldehydu* w powietrzu, przeprowadzonych w 2005 r. w Żarach przy ul. Podchorążych, wynika że poziom tego zanieczyszczenia w powietrzu był znacznie przekroczony. W stosunku do obowiązującej wartości odniesienia średnie stężenie formaldehydu w ciągu roku wyniosło 295 % normy.

W 2006 r. została zmieniona lokalizacja stanowiska pomiarowego formaldehydu, od 1 stycznia b.r. badania prowadzone są przy ul. 1 Maja. Wyniki badań z okresu styczeń- wrzesień 2006 r. wykazują znacznie niższe (w stosunku do roku poprzedniego) stężenia formaldehydu w powietrzu - średnia wartość dla dziewięciu miesięcy wyniosła $4,21 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Wyniki dotychczasowych badań wskazują, że ze względu na występowanie wysokich stężeń formaldehydu i ich duże zróżnicowanie, celowa jest kontynuacja monitoringu powietrza w tym zakresie w kolejnych latach. Istnieje także konieczność przeprowadzenia specjalistycznej oceny dla określenia udziału poszczególnych źródeł emisji formaldehydu i jego prekursorów w kształtowaniu się emisji tego zanieczyszczenia na obszarze miasta Żary. Jej wyniki stanowiąby podstawę podjęcia ewentualnych działań naprawczych.

Kompleksowa ocena jakości powietrza na obszarze miasta Żary w 2006 r. (m.in. w zakresie zawartości formaldehydu) będzie możliwa po zakończeniu rocznego cyklu badań.

W tabeli 2. zestawiono wyniki badań zanieczyszczeń powietrza, wykonanych w 2005 r. na terenie Żar.

Tabela 2. Wyniki badań zanieczyszczenia powietrza w Żarach w 2005 r.

Substancja	Stężenie średnioroczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	% stężenia dopuszczalnego (lub wartości odniesienia)	Stężenie 24 h (maximum) [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	% stężenia dopuszczalnego	Zarejestrowana liczba przekroczeń
Dwutlenek siarki	2,6	-	13,4	10,7	0
Dwutlenek azotu	27,7	69,3	36,2	-	-
Pył zawieszony PM10	27,3	68,3	98,9	197,8	27
Formaldehyd	11,8	295	39,6	-	-

Opracowano
w Wydziale Monitoringu Środowiska
WIOŚ w Zielonej Górze